

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

2. februar 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 9 (Alm. del) af 5. oktober 2017 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Hvad vil effekten på de offentlige finanser være hvis væksten i dansk økonomi bliver på 0; 0,5 hhv. 1 pct. frem til 2040 (som følge af lavere produktivitetsvækst) og væksten i det offentlige forbrug skal udgøre 1,1 pct. årligt?

Svar

Den gennemsnitlige årlige vækst i BNP frem mod 2040 udgør 1,2 pct. i *Opdateret 2025-forløb, august 2017*, som er den seneste mellemfristede fremskrivning af dansk økonomi. Væksten i BNP kan overordnet set tilskrives at produktiviteten vokser med 1 pct. årligt, mens beskæftigelsen stiger med 0,3 pct. årligt¹. Beskæftigelsesfremskrivningen indarbejder befolkningsprognosen og vedtagne reformer.

Hvis den gennemsnitlige vækst i stedet skulle udgøre hhv. 1, 0,5 og 0 pct. frem mod 2040 ville det derfor kræve at produktivitetsvæksten blev markant lavere end forventet eller endda negativ, *jf. tabel 1*.

Tabel 1				
Vækst i BNP og offentligt forbrug				
	Grundforløb	Scenarie 1	Scenarie 2	Scenarie 3
Pct.				
BNP-vækst	1,2	1,0	0,5	0,0
Bidrag fra beskæftigelse (timer)	0,3	0,3	0,3	0,3
Bidrag fra timeproduktivitet	1,0	0,7	0,2	-0,3
Beregningsteknisk neutral vækst i offentligt forbrug	1,1	1,0	0,8	0,7

Anm.: Vækstraterne afspejler den gennemsnitlige vækst fra 2017-2040.
Kilde: *Opdateret 2025-forløb, august 2017* og egne beregninger.

Væksten i det offentlige forbrug er politisk bestemt indenfor den mellemfristede planlægningsperiode, som aktuelt dækker årene frem mod 2025. Efter 2025 tager

¹ Timeproduktiviteten stiger med ca. 1,2 pct. om året i den private sektor, mens der ikke opgøres en timeproduktivitetsvækst i den offentlige sektor opgjort efter input-metoden.

fremskrivningen af det offentlige forbrug udgangspunkt i en demografi- og velstandsreguleret vækstrate, som i grundforløbet svarer til ca. 1,1 pct. årligt.

Det demografi- og velstandsregulerede forløb for det offentlige forbrug indebærer, at det offentlige forbrug vokser i takt med det demografiske træk og et bidrag fra produktivitetsvæksten i den private sektor via det offentlige køb af varer og tjenester fra private leverandører (det nominelle offentlige forbrug vokser med det demografiske træk og timelønnen i økonomien). Hvis produktiviteten i den private sektor bliver lavere end forudsat, vil det derfor med de sædvanlige regneprincipper medføre en nedjustering af den beregningstekniske vækst i det offentlige forbrug, *jf. tabel 1*.

Det indebærer dermed en reel stigning i ressourcerne til offentligt forbrug i forhold til de sædvanlige beregningstekniske forudsætninger, når der i spørgsmålet forudsættes en offentlig vækst på 1,1 pct. og en produktivitetsvækst på mindre end 1 pct. De øgede ressourcer til offentligt forbrug indebærer en væsentlig forværring af de offentlige finanser i de tre scenarier, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Virkning på strukturel saldo og finanspolitisk holdbarhed

	2025	2040	HBI
Pct. af BNP			
Grundforløb	0,0	-0,7	1,2
Justeret grundforløb med årlig forbrugsvækst på 1,1 pct.	-0,7	-2,1	0,6
Scenarie 1: BNP-vækst på 1 pct. om året til 2040	-1,1	-2,9	0,2
Scenarie 2: BNP-vækst på 0,5 pct. om året til 2040	-1,9	-4,6	-0,8
Scenarie 3: BNP-vækst på 0 pct. om året til 2040	-2,7	-6,4	-1,7

Anm.: Den maksimalt mulige vækst i det offentlige forbrug udgør 0,8 pct. årligt frem mod 2025 i *Opdateret 2025-forløb, august 2017* hvis det forudsættes, at hele råderummet disponeret til større offentligt forbrug. Det justerede grundforløb afspejler et scenarie hvor forbrugsvæksten hæves til 1,1 pct. frem mod 2025.

Kilde: *Opdateret 2025-forløb, august 2017* og egne beregninger.

Ændringer i produktivitetsvæksten er omtrent neutrale for de offentlige finansers holdbarhed, hvis det offentlige forbrug følger den beregningstekniske vækst. Det afspejler, at både de offentlige indtæger og udgifter påvirkes af den ændrede produktivitet gennem ændrede lønninger og overførselsatser.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister